

JAK DÁL V ZAPOJENÍ ODBORNÍKŮ Z PRAXE DO PŘEDNÁŠKOVÉ A PROJEKTOVÉ ČINNOSTI NA MASARYKOVĚ UNIVERZITĚ

Martin SVOBODA

Anotace

Příspěvek stručně prezentuje dosavadní výsledky Rozvojového projektu 7b na rok 2007 – „Zapojení předních odborníků z praxe na přednáškové a projektové činnosti na Masarykově univerzitě (MU) a vytvoření podmínek akademických pracovníků pro stáže (v rámci tvůrčího volna) u spolupracujících firem“ a současně se řeší jak v dalších letech posunout spolupráci MU a podnikatelským sektorem na kvalitativně vyšší úroveň.

Tím volně navazuje na příspěvek „**Jak dál v zapojení odborníků z praxe do přednáškové a projektové činnosti na Masarykově univerzitě**“.

Klíčová slova

Job Challenge 2007, Kariérní centrum, Kontakty, Odborníci, Podnikatelský sektor, Praxe, Rozvoj, Stáže, Zapojení

1. Úvod

Spolupráce vysokých škol s průmyslovou sférou je nezbytnou součástí jejich rozvoje. Přes jisté pokroky, kterých se v průběhu roku 2007 podařilo dosáhnout, není možno považovat současný stav za konečný a plně vyhovující potřebám Masarykovy univerzity. Komplexní spolupráce s využitím synergických efektů z ní vyplývající je jednou ze slabých stránek Masarykovy univerzity.

Do vzájemné spolupráce je nutno zapojit všechny fakulty a především je přesvědčit, že tato vzájemná spolupráce je pro ně prospěšná. Synergický efekt ze vzájemné spolupráce může pozitivně ovlivnit jak průmyslovou sféru, tak i současné a především budoucí směřování univerzity a jednotlivých fakult, které by měly nejen rychle implementovat nové legislativní změny a cíle stanovené ekonomickým rozvojem, ale především umět využít nové impulzy a požadavky podnikatelské sféry. Toho lze docílit zlepšením spolupráce mezi vzdělávacími institucemi a odběratelskou sférou. Musí být ovšem zabezpečena i výměna informací a zkušeností mezi jednotlivými spolupracujícími subjekty. Organizace ze všech sfér národního hospodářství by měly mít možnost vystoupit na akademické půdě a prezentovat tak studentům praktické aplikace dosažených poznatků již během studia. Vysokým školám tento způsob spolupráce pomůže cíleně reagovat na potřeby praxe. Akademičtí pracovníci by měli mít možnost v rámci svého tvůrčího volna absolvovat stáže, v rámci kterých by si mohli ověřit získané teoretické znalosti.

Na základě dosavadních zkušeností z projektu z roku 2007 – „Zapojení odborníků z praxe na přednáškové a projektové činnosti na Masarykově univerzitě a vytvoření podmínek akademických pracovníků pro stáže (v rámci tvůrčího volna) u spolupracujících firem“ – je zřejmé, že hlavním problémem je způsob, jak více zapojit jednotlivé fakulty a pedagogické pracovníky do společné činnosti. V současnosti se jeví jako velmi vhodné vytvořit k tomu účelu poradní orgány na úrovni jednotlivých fakult a případně zvažovat i vytvoření celouniverzitního poradního orgánu. Tyto orgány by především řešily prohlubování

spolupráce s podnikatelskou sférou a dalších zapojení odborníků z praxe do přednáškové a projektové činnosti na MU a vzájemnou spolupráci.

2. Cíl a použitá metodika

Ve svém příspěvku si kladu za **cíl** především upozornit na možnosti, které jsou v zapojení odborníků z praxe do přednáškové a projektové činnosti na MU a východiska, ze kterých je nutno vycházet.

Jako **základní metodu vědeckého zkoumání**, pro zkoumání jevu spojených se zapojením odborníků považuji především metodologii pragmatismu, které plně objasňuje jak postavení vysokých škol – MU na straně jedné a komerčního sektoru na straně druhé.

3. Výsledky

3.1. Zhodnocení současného stavu

- a) Z dosavadních analýz a průzkumů vyplynuly závěry, které jsou podmíněny tím, že se jedná o odborníky, kteří jsou schopni studenty zaujmout a mají pedagogické znalosti:
- **Podnikatelská sféra** a její odborníci mají zájem o zapojení do přednáškové a projektové činnosti na univerzitách za těchto předpokladů:
 - udržování kontaktů se svoji „alma mater“ v případě odborníků, kteří jsou zapojeni do činnosti na fakultě (univerzitě) na niž absolvovali;
 - získávání nových teoretických poznatků, které jim spolupráce s akademickým prostředím umožňuje;
 - sebevzdělání, které je spojeno s přednáškovou činností a nutností reagovat na nové poznatky ze strany posluchačů;
 - prezentace sama sebe;
 - možnost dalšího osobního vědeckého postupu;
 - prezentace společnosti, v níž jsou zaměstnání;
 - pro společnost, které se zapojí a umožní zapojení svých předních odborníků především:
 - prezentace společnosti;
 - nábor nových spolupracovníků.
 - **Nejvhodnější je využití odborníků**, kteří mají současně i jisté pedagogické znalosti.
 - **Odborníky z praxe je nejvhodnější využít** pro jednotlivé přednášky vztahující se k přednášené látce s tím, že jejich vystoupení především posluchačům objasní konkrétní uplatnění a dopady přednášené teorie v praxi.
 - **O zapojení odborníků** musí mít zájem především univerzita, která by měla vypracovat postupy na jejich zapojení a vzory smluv s partnerskými organizacemi, jejich odborníci se zapojují do přednáškové činnosti na MU – vzory smluv budou součástí výstupu z projektu. Na úrovni fakult je přístup k jejich zapojení ovlivněn postojem vedení fakult.
 - **Mezi akademickými pracovníky** je možno vysledovat následující základní přístupy, které se mohou i vzájemně prolínat:
 - akademičtí pracovníci, kteří využívají odborníky z praxe a trvale s nimi udržují kontakty a získávají nové odborníky;
 - akademičtí pracovníci, kteří považují odborníky z praxe za do jisté míry přítěž, která omezuje jejich vlastní výuku;
 - jednotlivé fakulty si chrání svoje kontakty, které by mohly být využity i na jiných fakultách;

- jsou využívány především již historicky získané kontakty a kontakty navazované na bázi osobních vztahů.

V této souvislosti je možno vyslovit i předběžný závěr, který by zejména negativní postoje eliminoval – zahrnout požadavek na přednášky význačných odborníků z praxe již do akreditačního řízení.

- **Podnikatelská sféra** je připravena se i finančně podílet na spolupráci s univerzitou, ale jsou s tím spojena i její očekávání zejména při získávání nových spolupracovníků – tedy krom jiného i její účast na tzv. „veletrzích pracovních příležitostí“ a jako další významný stupeň vytvoření „Kariérního poradenského centra MU“.
- b) Obdobné zkušenosti jsou i na jiných vysokých školách:
- vysoké školy ve významných místech – Praha, Brno, Bratislava a Ostrava – nemají problém si zajistit potřebné specialisty z praxe, kteří mají současně i jisté pedagogické předpoklady pro výuku. Zásadně jsou využíváni na jednotlivé přednášky – v zásadě jednou v průběhu semestru a jak akademičtí pracovníci, tak studenti jsou s nimi spokojeni. Pochopitelně se občas najdou výjimky, ale ty jsou zřídkavé;
 - vysoké školy v menších městech – Zlín a Banská Bystrica mají problém s odborníky praxe, vzhledem k jejich nedostatku na místě a v nejbližším okolí. Přesto pokud se povede jejich účast zajistit, jsou s nimi jak akademičtí pracovníci, tak studenti spokojeni;
 - zabezpečování přednášek odborníků z praxe je převážně na bázi osobních kontaktů a v mnoha případech se jedná i o bývalé studenty, kteří jako odborníci z praxe vystupují na své mateřské vysoké škole, zejména v Praze;
 - co se týče úhrad za přednášky význačných odborníků, v mnoha případech nejsou vyžadovány – přednáška je jak prezentací vyslaného odborníka, tak jeho zaměstnavatele.
- c) Výsledky první akce směřované na prohloubení kontaktů s podnikatelským sektorem – Job Challenge 2007

3.2. Jak v dalším rozvoji spolupráce MU a zapojení odborníků z práce a podnikatelského sektoru do spolupráce s MU

Pro další rozvoj spolupráce MU a podnikatelského sektoru a jeho zapojení do činnosti na MU považují především krom studentských praxí i dva následující projekty, které na sebe navazují a které dle mého pohledu významně napomohou k prohloubení sepětí praxe s teorií a zvýší excelentní postavení MU jako přední univerzity v České republice.

Především se jedná o následující projekty:

- a) Projekt „Zapojení odborníků z praxe a stáže akademických pracovníků“

Projekt bude sloužit k dalšímu rozvoji současného projektu roku 2007 – „Zapojení odborníků z praxe na přednáškové a projektové činnosti na Masarykově univerzitě a vytvoření podmínek akademických pracovníků pro stáže (v rámci tvůrčího volna) u spolupracujících firem“.

Z analýz při projektu a jak je současně zřejmé i z výše uvedeného rozhodujícím problémem je nejenom přesvědčit organizaci o výhodnosti spolupráce s Masarykovou univerzitou, ale současně i všechny fakulty o výhodnosti vzájemné spolupráce. Celý tento proces musí mít dlouhodobý charakter, protože přesvědčování musí vyplývat z poznání přínosů a nikoliv být administrativně nařízené.

Hlavním problémem je způsob, jak více zapojit jednotlivé fakulty a pedagogické pracovníky do společné činnosti. V současnosti se jeví jako velmi vhodné vytvořit k tomuto účelu poradní orgány na úrovni jednotlivých fakult a případně zvažovat i vytvoření celouniverzitního poradního orgánu. Tyto orgány by především řešily

prohlubování spolupráce s podnikatelskou sférou a dalších zapojení odborníků z praxe do přednáškové a projektové činnosti na MU a vzájemnou spolupráci.

b) Vytvoření „Kariérního centra MU“ (KCMU)

Na MU studuje téměř čtyřicet tisíc studentů, kteří představují obrovský potenciál. Je v zájmu MU, aby jim dávala najevo, že má zájem o jejich budoucí uplatnění, a současně i podnikatelskému sektoru, že má zájem s ním významně spolupracovat. Cílem KCMU musí být především příprava studentů, tak aby co nejlépe obstáli na trhu práce a nenechat je pouze napospas personálním agenturám.

Projekt je připravován ve spolupráci se zBp – Zentrum für Berufsplanung Wirtschaftsuniversität Wien, kde má kariérní centrum tradici dlouhou již téměř pětadvacet let.

4. Závěr

Co tedy udělat pro prohloubení sepětí školy a praxe:

- a) Prohloubit zapojení význačných odborníků z praxe do přednáškové a projektové činnosti, za tím účelem realizovat projekt „Zapojení odborníků z praxe a stáže akademických pracovníků“;
- b) Klást zvýšený důraz na studentské praxe;
- c) Se zvýšeným důrazem realizovat projekt „Kariérního centra MU“;
- d) Pokračovat ve veletrzích pracovních příležitostí MU.

5. Výchozí literatura

Příspěvek je rozpracováním příspěvku:

SVOBODA M., KRAJÍČEK J., Jak dál v zapojení odborníků z praxe do přednáškové a projektové činnosti na Masarykově univerzitě, publikovaného v tomto sborníku.

6. Kontakt

Doc. Ing. Martin SVOBODA, Ph.D.

Řešitel projektu „Zapojení předních odborníků z praxe na přednáškové a projektové činnosti na Masarykově univerzitě a vytvoření podmínek akademických pracovníků pro stáže (v rámci tvůrčího volna) u spolupracujících firem“

Katedra financí

Ekonomicko-správní fakulta, Masarykova Univerzita

Lipová 41 a, 602 00 Brno

Tel.: +420 549 494 006

Mail: svoboda@econ.muni.cz